

Nr 305.

Av herrar **von Hofsten** och **Bengtsson** i Kullen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 216, angående ifrågasatt överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Västergötland—Göteborgs järnvägsaktiebolag, å andra sidan, angående vissa förutsättningar för eventuell framtida inlösen för svenska statsverkets räkning av bolagets järnväg mellan Torved och Gullspång m. m.

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 216 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen att *dels* medgiva, att överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Västergötland—Göteborgs järnvägsaktiebolag, å andra sidan, angående vissa förutsättningar för eventuell framtida inlösen för svenska statsverkets räkning av bolagets järnväg mellan Torved och Gullspång må träffas i huvudsaklig överensstämmelse med i den kungl. propositionen angivna grunder, *dels* i enlighet härmed för år 1917 anvisa ett anslag av 37,500 kronor att utgå av lånemedel, *dels ock*, under förutsättning av bifall till vad sålunda föreslagits, besluta, att de i 1917 års riksstat bland inkomsterna upptagna lånemedel för produktiva ändamål måtte höjas med 37,500 kronor. I sitt yttrande till statsrådsprotokollet vid ifrågavarande ärendes behandling framhåller herr statsrådet och chefen för civildepartementet, att frågan om anläggning av en statsbanelinje från Kristinehamn söderut för skapande av en genomgående förkortad trafikled över inlandsbanan genom Värmland och Västergötland till Göteborg ännu icke vore aktuell, att herr statsrådet för närvarande ej heller vore beredd att uttala sig beträffande den lämpligaste sträckningen för en sådan linje, *men att* givet torde vara, att en av de sträckningar, som därvid kunde ifrågakomma, vore en linje från Kristinehamn till Töreboda. — Ehuru vi för vår del ingalunda kunna eller vilja bestrida herr statsrådets sålunda uttalade mening, att frågan om inlandsbanans sträckning genom Västergötland till Göteborg icke genom den sålunda föreslagna åtgärden blivit direkt aktuell, och ehuru vi,

som jämväl förmena, att vid framdragande av inlandsbanan från Kristinehamn söderut denna banas sträckning antagligen, såsom den kungl. propositionen anger, måste beräknas sammanfalla med den *redan nu befintliga* delen av Västergötland—Göteborgs järnväg från Gullspång till Torved, sålunda för vår del icke hava något att erinra mot det i den kungl. propositionen begärda anslaget av 37,500 kronor, vilja vi dock tillåta oss framhålla, att det icke torde kunna bestridas, att genom det sålunda givna uppslaget den för vissa delar av Skaraborgs län så synnerligen viktiga frågan om erhållande av bredspårig järnvägsförbindelse dock blivit i viss mån aktuell och i alla händelser för länets invånare i synnerlig hög grad trätt i förgrunden. Vi vilja betona, att vi uti detta vårt uttalande icke avse att inlägga något klander mot de smalspåriga järnvägarnes i dessa trakter förvaltningar, men det ligger i sakens natur, att sistnämnda järnvägar för tillfredsställande av i synnerhet industriens, men även lantbrukets behov icke kunna giva länet det uppsving och de utvecklingsmöjligheter, som en bredspårig järnväg kan skänka detsamma, i all synnerhet om denna bredspåriga bana utgöres av den mäktiga pulsåder, som inlandsbanan kommer att bli. I förbigående vilja vi framhålla, att man *kan* se den enklaste lösningen av denna för länet så synnerligen viktiga fråga uti åtminstone delvis inlösen och omläggning till bredspåriga av inom länet redan befintliga smalspåriga järnvägslinjer. Vi tro oss i detta sammanhang icke behöva ytterligare i detalj utveckla, vilken mäktig hävstång för ifrågavarande läns utveckling, som skulle ligga uti inlandsbanans framdragande genom sådana delar av länet, som icke äga bredspårig järnvägsförbindelse med landets stambanenät, jämväl därigenom tillförande statsbanorna nya givande trafikområden, vadan denna fråga från såväl sistberörda som andra än mer vägande synpunkter jämväl torde böra ses lika mycket ur riks- som länssynpunkt.

På grund av det ovan sagda förmena vi, att i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 216 det skulle vara lämpligt att i sammanhang med beviljande av ifrågavarande 37,500 kronor en allsidig undersökning och utredning angående lämpligaste och ändamålsenligaste sträckningen av inlandsbanan söderut genom Skaraborgs län måtte redan nu igångsättas, så att de olika intressen, som givetvis i berörda hänseende från olika orter inom länet föreligga, måtte för frågans allsidiga bedömande snarast föreligga utredda. I anslutning härtill anse vi för vår del icke heller lämpligt att i detta sammanhang förorda någon viss linje.

I enlighet härmed få vi hemställa,

att riksdagen, med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 216, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t, anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa en allsidig undersökning och utredning angående lämpligaste och ändamålsenligaste sträckningen av inlandsbanan söderut genom Skaraborgs län samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill en sådan utredning kan föranleda.

Stockholm den 10 maj 1916.

E. von Hofsten.

Emil Bengtsson.
